

Deze begroting dient gelezen te worden als programmabegroting in het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Vastgesteld in het bestuur van Stark op 11-04-2022

Gemeenschappelijke Regeling Stark
Dieselstraat 3, 7903 AR Hoogeveen
Postbus 740, 7900 AS Hoogeveen
Telefoon 0528 29 48 11
www.wijzinstark.nl
Facebook : @wijzinstark
Twitter : @wijzinstark
Linkedin : Stark, leerwerkbedrijf
Instagram : @wijzinstark

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2023 van Stark met een meerjarenraming tot en met 2026. We begroten realistisch en houden rekening met de wet- en regelgeving zoals het BBV, richtlijnen van de Provincie en de recente afspraken tussen de Drentse gemeenschappelijke regelingen en de Griffierskring Drenthe in samenwerking met het VDG.

Stark streeft naar minimaal een sluitend bedrijfsresultaat. We hebben tot 2026 zelfs een positief bedrijfsresultaat geraamd. Het bedrijfsresultaat is exclusief het subsidieresultaat en is ter dekking van de overhead. Op basis van de trends vanuit het verleden, maar ook door beheersmaatregelen te treffen in de vorm van omzetmaximalisatie en kostenoptimalisatie. We willen namelijk een toonaangevend, modern ontwikkelbedrijf zijn. Niet alleen voor onze gemeenten, maar ook voor derden (andere gemeenten en bedrijven). Dit laatste is ook noodzakelijk om een positief bedrijfsresultaat te behouden, aangezien de gemeentelijke omzet (en bijdrage beschut) van onze deelnemende gemeenten een dalende trend laat zien. In deze begroting met meerjarenraming is de grens tot maximale verhouding gemeentelijke omzet versus omzet derden opgezocht.

Door diverse indexaties, de huidige inflatie, zien we dat de positieve resultaten uit verleden steeds lastiger worden om te evenaren. We zijn daarom ook blij met de gevormde bestemde reserve uit 2021, zodat we u een meerjarenraming kunnen aanbieden waaruit blijkt dat de gemeentelijke bijdragen in onze exploitatie nagenoeg gelijk kunnen blijven aan de voorgaande begroting, ondanks de stijgende kosten.

We gaan samen voor een ster(k) Stark!

Hoogeveen, 6 april 2022

S. Hertog,
directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave.....	3
2 Organisatie.....	4
2.1 Missie en visie.....	4
2.2 Organisatieschema	5
3 Beleidsbegroting.....	6
3.1 Programmaplan en beleidsindicatoren	6
3.1.1 Algemeen.....	6
3.1.2 WSW en Participatie – Beschut Werk en BAB	6
3.1.3 Bedrijfsvoering en Participatie - Trajecten	7
3.2 Paragrafen	9
3.2.1 Weerstandscapaciteit en continuïteit.....	9
3.2.2 Risico's en bijzonderheden	10
3.2.3 Benodigd weerstandsvermogen	11
3.2.4 Kengetallen	12
3.2.5 Investerings met een economisch nut.....	12
3.2.6 Financiering	12
3.2.7 Onderhoud kapitaalgoederen.....	13
3.2.8 Verbonden partijen.....	14
4 Financiële begroting	15
De financiële begroting bestaat uit de baten en lasten van de begroting 2023 en een toelichting daarop. Daarnaast wordt er inzage gegeven in de meerjarenraming over de jaren 2023 tot en met 2026.....	15
4.1 Uitgangspunten voor deze begroting	15
4.2 Overzicht van baten en lasten 2023	16
4.2.1 Toelichting vooraf.....	16
4.2.2 Overzicht van baten en lasten.....	17
4.3 Meerjarenbegroting 2022-2025	22
5 Bijlagen	23
5.1 Meerjarenbegroting na gemeentelijke bijdrage exploitatie	23
5.2 Geprognosticeerde balans	23
5.3 Gemeentelijke omzet en quasi-inbesteding 2023-2026	24
5.4 Overzicht gemeentelijke en rijksbijdragen 2023-2026.....	24
5.5 Verdeling taakvelden.....	25

2 Organisatie

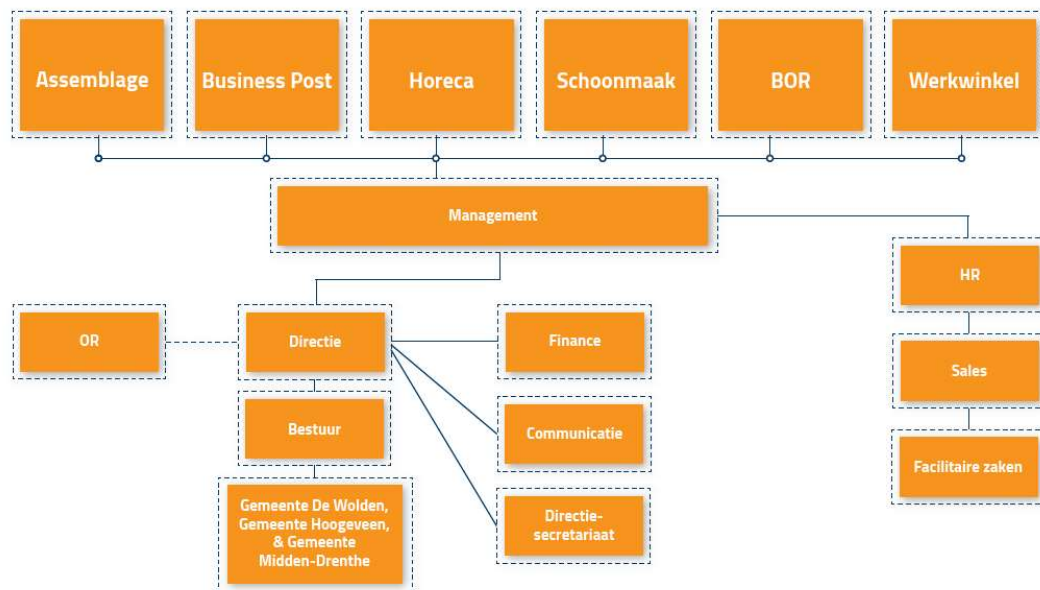
2.1 Missie en visie

Stark streeft bij de uitvoering ernaar om medewerkers en deelnemers zoveel mogelijk regulier te laten werken op de inclusieve arbeidsmarkt. We hebben dit vertaald in onze missie en visie welke in onderstaande infographic is weergegeven.

2.2 Organisatieschema

In onderstaand schema is onze organisatiestructuur weergegeven.

3 Beleidsbegroting

Stark, het leerwerkbedrijf van en voor de inwoners van de gemeenten Hoogeveen, Midden-Drenthe en De Wolden, geeft uitvoering aan de opdrachten van deze gemeenten zoals deze zijn vastgelegd in het Bedrijfsplan. In het hoofdstuk Beleidsbegroting nemen we u mee in de plannen voor 2023 met de daarbij behorende verplichte beleidsindicatoren. Dit hoofdstuk bevat eveneens de verplichte paragrafen vanuit de BBV.

3.1 Programmaplan en beleidsindicatoren

3.1.1 Algemeen

Voorgaande jaren gebruikten we onze kadernota als leidraad voor het schrijven van onze begroting. Het VDG en de Griffierskring Drenthe hebben ingestemd met de nota "Samen werken voor Drenthe". Daarin staan Drenthebrede afspraken voor Drentse gemeenschappelijke regelingen, gemeenteraden, Provinciale Staten en colleges. Waaronder de vervanging van de kadernota voor een gespreksnotitie in de voorjaarsoverleggen tussen de besturen van de gemeenschappelijke regelingen en de gemeenteraden. In de gespreksnotitie zijn de inhoudelijke dilemma's, de uitdagingen en de ontwikkelingen van Stark opgenomen.

3.1.2 WSW en Participatie – Beschut Werk en BAB

Vanuit onze visie streven we naar een zo optimale deelname aan de arbeidsmarkt voor iedereen voor wie we ook maar van dienst kunnen zijn. Als dat betekent voor onze medewerkers dat zij middels Begeleid werken of een detacheringsplek bij een werkgever aan de slag kunnen of een plek krijgen bij ons op de Binnenafdelingen, de BOR of bij onze stafafdelingen, is dat allemaal goed. We streven naar de passende plek en dit kan voor iedereen anders zijn. We kijken naar de talenten, door middel van ons programma Talent in Beeld lukt het onze coaches en praktijkbegeleiders om gezamenlijk voor eenieder die meedoet een juiste (leerwerk-)plek te vinden.

Wat kost het?

Als we kijken naar de het subsidieresultaat van Stark dan ziet deze er naar verwachting voor 2023 als volgt uit.

(bedragen * € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Jaar rekening 2021
Personeelskosten SW & Beschut Werken	-21.660	-21.237	-21.307
Rijksbijdrage	17.781	17.862	18.696
Gemeentelijke bijdrage Beschut en vervoer	1.890	1.051	1.252
Subsidieresultaat	-1.989	-2.324	-1.359

De rijksbijdrage ontvangen we voor de kosten WSW en de gemeentelijke bijdrage ontvangen we voor de kosten Beschut Werken en BAB. Beide vergoedingen zijn niet kostendekkend. Als we het subsidieresultaat splitsen voor de diverse doelgroepen, ziet het er als volgt uit.

WSW

(bedragen * € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Jaar rekening 2021
Personeelskosten SW	-19.921	-20.402	-20.183
Rijksbijdrage	17.781	17.862	18.696
Gemeentelijke bijdrage vervoer	261	207	270
Subsidieresultaat	-1.879	-2.333	-1.217

Het subsidieresultaat 2023 voor wat betreft de doelgroep SW is positiever geraamd dan in 2022. In 2022 hebben we reeds een risico genomen af te wijken van de septembercirculaire door vooruit te lopen op de loon- en prijscompensatie. Dit hebben we in 2023 opnieuw gedaan, echter ons aandeel in het macrobudget was in 2021 groter dan voorgaande jaren. We hebben de raming in 2023 hierop aangepast. In 2021 realiseerden we een teruggave UWV voor de uitgekeerde transitievergoedingen van voorgaande jaren, hierdoor ontstaat een vertekenend beeld op het subsidieresultaat in dat jaar.

BAB

(bedragen * € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Jaar rekening 2021
Personeelskosten BAB	-60	0	-60
Gemeentelijke bijdrage BAB	49	0	48
Subsidieresultaat	-11	0	-12

We hebben de begroting 2023 voor de doelgroep BAB in lijn gebracht met de jaarrekening 2021. Waarbij we rekening hebben gehouden met een loonstijging op basis van WML.

Beschut Werken

(bedragen * € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Jaar rekening 2021
Personeelskosten Beschut Werken	-1.679	-834	-1.065
Gemeentelijke bijdrage Beschut	1.580	844	924
Subsidieresultaat	-99	10	-141

Het subsidieresultaat Beschut Werken is negatief geraamd in 2023. Dit is in lijn met de jaarrekening 2021. Doordat de gemeenten sinds 2021 niet de volledige loonkostensubsidie van 70% loonwaarde uitbetalen, maar de werkelijke loonwaarde, ontstaat er een negatief resultaat ten opzichte van voorgaande jaren. Hier was in de beleidsbegroting 2022 nog geen rekening mee gehouden.

3.1.3 Bedrijfsvoering en Participatie - Trajecten

Ook onze trajectdeelnemers proberen we door middel van diverse tools te ondersteunen een weg (terug) te vinden naar werk. Het doel van deze trajecten is dat er medewerkersvaardigheden opgebouwd worden, waardoor de deelnemers kunnen uitstromen naar regulier werk. Nadat het traject is afgerond, kunnen de gemeenten de deelnemers plaatsen op de arbeidsmarkt. Bij voorkeur direct aansluitend aan het traject, waardoor er sprake is van een naadloze overgang.

Daarom is het van groot belang dat de samenwerking tussen de gemeenten en Stark goed verloopt. Stark investeert daarom veel in deze samenwerking.

We zien echter dat bezuinigingen in het Sociaal Domein ook effecten heeft op de inkoop van trajecten bij Stark door onze gemeenten. In 2021 hebben de deelnemende gemeenten minder trajecten ingekocht en heeft de gemeente Hoogeveen in de gemeentelijke meerjarenbegroting een structurele bezuiniging opgenomen van € 100.000. Ook de andere gemeenten kopen minder in dan oorspronkelijk bedacht in het bedrijfsplan van Stark. De verminderde inkoop heeft zijn weerslag op de (toekomstige) exploitatie van Stark, daarom hebben we inmiddels onze bedrijfsvoering er op aangepast.

Gezien de krimp in onze populatie WSW, welke niet wordt opgevuld door andere doelgroepen en inmiddels de lagere inkoop van trajecten, is het richten op de externe markt sinds 2021 een onderdeel van onze bedrijfsvoering, onze strategie, geworden. Door ons in te zetten in het op de kaart zetten van Stark als toonaangevend en modern ontwikkelbedrijf, willen we onze dienstverlening ook aan andere gemeenten kunnen aanbieden.

Wat kost het?

Als we kijken naar de kosten en baten van onze bedrijfsvoering, inclusief omzet trajecten, ziet het bedrijfsresultaat er als volgt uit voor de komende jaren.

(bedragen * € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Jaar rekening 2021
Brutomarge	7.054	6.907	6.628
Overige opbrengsten	0	50	354
Overige bedrijfskosten	-6.889	-6.615	-6.487
Bedrijfsresultaat	166	342	495

3.2 Paragrafen

In dit hoofdstuk is specifieke informatie opgenomen volgens de artikelen 9 en 26 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

3.2.1 Weerstandscapaciteit en continuïteit

De weerstandscapaciteit van Stark bestaat uit een algemene bedrijfsreserve en een in 2021 opgebouwde bestemde reserve. In onderstaande tabel wordt het verloop van de reserve weergegeven.

Weerstandsvermogen (bedragen x € 1.000)	Algemene reserve	Bestemde reserve	Totaal eigen vermogen
Stand per 1-1-2021	1.505	-	1.505
Dotatie	699	401	1.100
Stand per 1-1-2022	2.204	401	2.605
Onttrekking	-100	-72	-172
Stand per 1-1-2023	2.104	329	2.433
Onttrekking	-151	-329	-480
Stand per 1-1-2024	1.953	-	1.953
Onttrekking	-64	-	-64
Stand per 1-1-2025	1.888	-	1.888
Onttrekking	-154	-	-154
Stand per 1-1-2026	1.734	-	1.734
Onttrekking	-302	-	-302
Stand per 1-1-2027	1.432	-	1.432

Onze algemene reserve zetten we in om potentiële tegenvallers en risico's op te kunnen vangen. Hierover meer in de paragraaf 3.2.2 Risico's en bijzonderheden en 3.2.3 Benodigd Weerstandsvermogen. De bestemde reserve welke in 2021 is gevormd, dient ter dekking van voorziene kosten welke anders de gemeentelijke bijdrage in de exploitatie zou verhogen. De voorziene kosten in de bestemde reserve bestaan uit incidentele kosten voor de nieuwbouw, niet zijnde kapitaallasten, voor adviseurs, projectmanagement, verhuiskosten et cetera (402 k€).

Hieronder wordt de onderbouwing van de onttrekking uit de bestemde reserve per jaar toegelicht.

Toelichting onttrekkingen bestemde reserve (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
Incidentele kosten nieuwbouw	-72	-329				-401
Totaal	-72	-329	-	-	-	-401

En voor de onderbouwing op de onttrekkingen uit de algemene reserve is in onderstaande tabel een toelichting weergegeven.

Toelichting onttrekkingen algemene reserve (bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
Onderzoek en op orde brengen van dataveiligheid	-100					-100
Cao prijsstijging ondersteunend personeel	-	-101	-14	-104	-181	-399
Verlagen gemeentelijke bijdrage naar 2 m€ of lager		-50	-51	-51	-122	-273
Totaal	-100	-151	-64	-154	-302	-772

Indien de reserve is uitgeput wordt op grond van de Gemeenschappelijke Regeling Stark en de Wet Gemeenschappelijke Regeling, mede in combinatie met eisen van de Bank Nederlandse Gemeenten de tekorten van Stark gedekt door de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten zijn verantwoordelijk voor de continuïteit. Daarmee is de continuïteit van de organisatie gewaarborgd.

3.2.2 Risico's en bijzonderheden

Binnen iedere organisatie zijn er risico's. Er zijn algemene risico's waar iedere organisatie mee te maken krijgt, risico's welke af te dekken zijn door verzekeringen, risico's waar beheersmaatregelen voor te treffen zijn en risico's waarop de organisatie geen invloed op heeft. Ook is niet bij ieder risico direct een waarde aan te koppelen. Een risico betekent niet dat het ook gaat gebeuren. Bij een risico waar enigszins waarde aan te koppelen is, is het risicobedrag: kans x effect/impact. In onderstaande tabel is deze berekening weergegeven.

	Risico (bedragen x € 1.000)	Kans	Impact	Risico bedrag
a.	Externe factoren	laag	-600	-220
b.	Bedrijfsvoering	middel	-1.956	-1.537
c.	Verhoogde kapitaallasten nieuwbouw	hoog	-419	-335
d.	Potentiële uittreding De Wolden	ntb	ntb	ntb
e.	Omzetsderving als gevolg van stijging ziekteverzuim	middel	-180	-90
	Totaal		-3.155	-2.182

Externe factoren

De kans op en de impact van cybercrime of datalekken wordt steeds groter. Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten geeft inzicht in de belangrijkste bedreigingen en ontwikkelingen en adviseert over prioriteiten en biedt een handvat om informatiebeveiliging up-to-date te houden. Daarnaast is cybercrime of datalekken, informatieveiligheid, ook een aandachtspunt in eerdere management letters en accountantsverslagen van onze accountant. Stark heeft (nog) geen verzekering voor potentiële schades. Er zal in eerste instantie eerst een onderzoek uitgevoerd moeten worden waar potentiële risico's bij Stark aanwezig zijn. Voor het onderzoek en de mogelijke investeringen die daaruit voortvloeien om de risico's voor een deel af te kunnen dekken, is een bedrag gereserveerd wordt een bedrag onttrokken uit de algemene reserve.

Bedrijfsvoering

In voorgaande beleidsbegrotingen en in de beleidsbegroting met meerjarenraming van 2022 en verder is uitgegaan van een geleidelijke daling in loonkosten van ondersteunend personeel. In verhouding tot de krimp in de SW-populatie lijkt dit een logisch gevolg. We constateren echter dat de doelgroepen meer begeleidingsbehoefte hebben dan voorgaande jaren. In het genoemde risicobedrag is rekening gehouden met de loonkosten en met de inhuur van externen, maar nog

niet met de beheersmaatregel om ondersteunend personeel te detacheren. Deze beheersmaatregel is in de voorgaande beleidsbegroting getroffen om het exploitatieresultaat van Stark te verbeteren. Als de professionalisering niet tijdig lukt en daardoor de detacheringsoptbrengsten niet gehaald worden, zal het risicobedrag nog groter worden.

In de impact op de bedrijfsvoering is eveneens rekening gehouden met de kostenstijging als gevolg van de cao SGO voor het ondersteunend personeel.

Verhoogde kapitaallasten nieuwbouw

De huidige economische ontwikkelingen zijn niet gunstig voor de materiaalprijzen in de bouw, of voor de financieringslasten. We houden in de begroting rekening met een hogere last ten opzichte van de voorgaande meerjarenraming, echter is er een groot risico dat de prijzen nog meer gaan stijgen. We houden in het risicobedrag rekening met een verhoogde afschrijvingslast en voorziening groot onderhoud als gevolg van stijgende materiaalprijzen, maar ook met een verhoogde financieringslast voor de nieuwbouw als gevolg van stijgende rentes.

Potentiële uittreding De Wolden

In onze kadernota 2022 hebben we opgenomen dat gemeente De Wolden een oriënterend onderzoek in 2021 uitvoert naar de toekomstmogelijkheden voor het georganiseerd bieden van passend werk aan de groep SW werknemers en werkzoekenden met een arbeidsbeperking. Daarnaast heeft De Wolden eind 2021 uitgesproken de mogelijk te willen hebben om per 1 januari 2023 uit te kunnen treden. We gaan ervan uit dat er geen financiële consequenties optreden voor Stark, desondanks is het goed het eventuele risico in beeld te houden.

Omzetsderving als gevolg van stijgend ziekteverzuim

Het ziekteverzuim binnen Stark is fors. Het jaar 2021 sloten we af, mede door corona, met een ziekteverzuim van circa 17%. We zien door de vergrijzing van ons medewerkersbestand dat het ziekteverzuim lastig te reguleren is. Omdat het veelal gaat om langdurig, niet te beïnvloeden, ziekteverzuim. Ziekteverzuim betekent een lagere bezetting, waardoor potentieel omzetsderving kan ontstaan.

3.2.3 Benodigd weerstandsvermogen

De reserve per 1 januari 2021 bedraagt 1.505 k€. Als we het risicobedrag afzetten als ratio van het beschikbaar vermogen (algemene reserve), ziet dat er als volgt uit:

Waardering weerstandsvermogen (bedragen x € 1.000)	Risicobedrag (kans x impact)
<i>Potentiële risico's:</i>	
Externe factoren	220
Bedrijfsvoering	1.537
Verhoogde lasten nieuwbouw	335
Potentiële uittreding De Wolden	ntb
Omzetsderving als gevolg van stijging ziekteverzuim	90
<i>Benodigd weerstandsvermogen</i>	2.182
<i>Beschikbaar weerstandsvermogen 31-12-2021</i>	2.204
Ratio weerstandsvermogen	1,01
Waardering weerstandsvermogen	voldoende

De ratio weerstandsvermogen bedraagt 1,01. We waarderen dit weerstandsvermogen als voldoende. Een weerstandsvermogen van 1,0 tot 1,4 is voldoende.

3.2.4 Kengetallen

Onderstaande kengetallen zijn er op gericht om op eenvoudige wijze inzicht te geven in de financiële positie (en het verloop daarvan) van voor Stark.

Financiële kengetallen	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Vershil Bgr '23 - Bgr '22	Jaar rekening 2021
Netto schuldquote	57,61%	6,95%	50,66%	1,26%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	57,61%	6,95%	50,66%	1,26%
Solvabiliteitsratio	9,80%	32,35%	-22,56%	48,24%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. In 2023 gaan naar verwachting de vaste schulden van Stark stijgen gezien de nog te financieren nieuwbouw, hierdoor stijgt de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Stark in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Doordat de totale passiva stijgt in 2023 als gevolg van de nog te financieren nieuwbouw, daalt het solvabiliteitsratio.

3.2.5 Investerings met een economisch nut

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de historische kostprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. In de meerjarenraming is in 2023 een investering in nieuwe huisvesting opgenomen.

3.2.6 Financiering

Op grond van de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO) dient een treasuryparagraaf bij begroting te worden toegevoegd. Het algemene beleid betreffende de uitvoering van de treasuryfunctie is neergelegd in het treasurystatuut, deze is vastgesteld in de bestuursvergadering van 25 januari 2019. Het treasurybeleid is gericht op het minimaliseren van de financiële risico's en binnen de geldende kaders een zo optimaal mogelijk rendement te behalen.

Onderstaande tabel geeft de begrote omvang van de kasgeldlimiet weer.

Kasgeldlimiet		2023
(* € 1.000)		
	Omvang van de begroting per 1 januari (= grondslag)	27.476
	Omvang kasgeldlimiet	
1.	Toegestane kasgeldlimiet	
	in procenten van de grondslag	8,2%
	in een bedrag	2.253
2.	Omvang vlottende korte schuld	
	Opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0
	Schuld in rekening-courant	0
	Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	0
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0
3.	Vlottende middelen	
	Contante in kas	0
	Tegoeden in rekening-courant	173
	Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0
4.	Toets kasgeldlimiet	
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-173
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	2.253
	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-) (1 - 4)	2.426

De jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen mogen, conform de wet Ufdo, niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de berekening van de renterisiconorm weergegeven.

Renterisiconorm		2023
(* € 1.000)		
Basisgegevens		
1.	Renteherziening op vaste schuld o/g	0
2.	Betaalde aflossingen	147
3.	Renterisico (1 + 2)	147
4.	Renterisiconorm	5.495
5a.	Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	5.348
5b.	Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	0
Berekening renterisiconorm		
4a.	Totale lasten op de begroting	27.476
4b.	Het bij Ministeriële regeling vastgestelde %	20%
4.	Renterisiconorm (4a x 4b/100)	5.495

3.2.7 Onderhoud kapitaalgoederen

Naar verwachting wordt er vanaf 2023 gebouwd aan een nieuw pand aan de Plesmanstraat te Hoogeveen. Het bouwen van een pand is evenredig aan het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan. Alhoewel we nog niet in het bezit zijn van dit meerjarenonderhoudsplan, hebben we reeds een inschatting gedaan van de benodigde voorziening en de daaraan gekoppelde jaarlijkse dotatie vanaf 2024. Met de huidige kennis schatten we in dat we een jaarlijkse dotatie aan de voorziening

groot onderhoud ter hoogte van 111 k€ benodigd zijn om de komende 10 tot 20 jaar te kunnen investeren in groot onderhoud. Met een investeringsbedrag in het gebouw en installaties ter hoogte van 10 m€.

3.2.8 Verbonden partijen

Stark participeert in Stark Sales en Participation B.V. (SSP). SSP B.V. is een moedermaatschappij 2 deelnemingen. In onderstaand overzicht zijn deze deelnemingen weergegeven. Stark-Flex B.V. en PVA B.V. zijn personeels-B.V.'s.

Overzicht deelnemingen SSP B.V.	
Naam en jaar van oprichting	Belang SSP
Stark-Flex B.V. (2007)	100%
PVA B.V. (2010)	100%

4 Financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit de baten en lasten van de begroting 2023 en een toelichting daarop. Daarnaast wordt er inzage gegeven in de meerjarenraming over de jaren 2023 tot en met 2026.

4.1 Uitgangspunten voor deze begroting

Bij het opstellen van deze begroting zijn de volgende documenten als uitgangspunt genomen:

- de beleidsbegroting 2022 van Stark;
- de interne beheersbegroting 2022, zoals die op 21 januari 2022 in het bestuur is vastgesteld.

Overige uitgangspunten in de begroting zijn:

- de verwachtingen voor 2022 op basis van de op dit moment bekende feiten en omstandigheden, exclusief eventuele effecten van de coronapandemie;
- het volume SW 2023 in arbeidsjaren (aja) wordt gebaseerd op de verwachte eindstand voor het jaar 2022, geen nieuwe instroom vanaf 2022 en een uitstroom van circa 5% per jaar vanwege natuurlijk verloop;
- aantal plaatsingen Beschut Werk in het kader van de Participatiewet is gebaseerd op taakstellingen en prognoses van het rijk;
- de grondslag voor de bepaling van de rijksbijdrage Stark is de septembercirculaire van 2021. Het macrobudget SW uit de circulaire is gecorrigeerd met een LPO-compensatie. Het aandeel van Stark in het macrobudget is bepaald op basis van een gemiddelde percentage van de afgelopen jaren;
- er is een inschatting gemaakt van een salarisverhoging SW, jaarlijks per 1 januari 0,94% en per 1 juli 0,94% (op basis van het verleden). Daarnaast is rekening gehouden met een krimp in aantal van circa 5% per jaar;
- de medewerkers Beschut Werk worden verloond vanuit Stark Flex B.V. en volgens de cao Aan de Slag, er is nog geen rekening gehouden met een eventuele verschuiving in medewerkers tussen Stark Flex B.V. en Stark;
- een eventuele uitbreiding van de beschutte werkplaats met arbeidsmatige dagbesteding uit de huidige WMO wordt – vooralsnog – niet meegenomen in de begroting;
- de salariskosten van het ondersteunend personeel zijn geïndexeerd volgens het CPB-index, Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers. Dit is conform het voorstel van de griffierskring Drenthe en het VDG;
- de bruto-omzet is geïndexeerd volgens het CPB-index, Prijs bruto binnenlands product. Dit is conform het voorstel van de griffierskring Drenthe en het VDG;
- er wordt ingezet op nieuwe detacheringsplekken de komende jaren;
- de afgesproken beheersmaatregelen vanuit de hei-avond van 25 februari 2020;
- in de meerjarenbegroting gaan wij ervan uit dat we kostenbesparingen realiseren als gevolg van het bouwen van een nieuw en duurzaam pand. De eenmalige kosten als gevolg van de nieuwbouw in de vorm van advieskosten, verhuiskosten, projectmanagement, communicatie et cetera is meegenomen in de incidentele lasten van 2023;
- gelijkblijvende economische omstandigheden;

- een daling in de omzet trajecten Participatiewet van 375 k€ naar 269 k€ per jaar.

4.2 Overzicht van baten en lasten 2023

4.2.1 Toelichting vooraf

Gemeentelijke omzet Beheer Openbare Ruimte

In 2020 is tussen Stark en de gemeenten een uitgangspunt inzake gelijke en reële tarieven voor BOR afgesproken. Deze uitgangspunten zijn nog niet geconcretiseerd in aantallen en totaal budget per gemeente. In 2021 hebben we de uitgangspunten uitgewerkt in de begroting 2022 met meerjarenraming tot en met 2025. Het proces rondom de besluitvorming verloopt moeizaam. We hopen in 2022 een akkoord te ontvangen van de deelnemende gemeenten. In deze beleidsbegroting met meerjarenraming is uitgegaan van de oude contractwaarden, met indexatie, aangezien informatie op basis van de nieuwe uitgangspunten nog ontbreekt.

Raamovereenkomst Stark

De raamovereenkomst Stark 2019-2023 geeft aan dat de gemeentelijke bijdrage wordt samengesteld uit het exploitatietekort minus de verwachte rijksbijdrage gebaseerd op de taakstelling. Voor de verdeling van het hiervoor genoemde exploitatietekort hanteert Stark een verdeling op het aantal SE.

Weergave staat van baten en lasten

De staat van baten en lasten in paragraaf 4.2.2. is opgesteld conform de richtlijnen uit de BBV voorschrijven. In bijlage 5.1 wordt de staat van baten en lasten 2023 inclusief de meerjarenraming weergegeven in een exploitatie- en subsidieresultaat, het resultaat na gemeentelijke bijdrage in de exploitatie en eventuele onttrekking aan de algemene bedrijfsreserve.

4.2.2 Overzicht van baten en lasten

Onderstaande tabel is een samenvatting van de baten en lasten van de beleidsbegroting 2023 in vergelijking met de beleidsbegroting 2022 en jaarrekening 2021. Het overzicht van baten en lasten is exclusief de gemeentelijke bijdrage in de exploitatie.

(bedragen * € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Verschil Bgr '23 - Bgr '22	Jaar rekening 2021
Bruto omzet	7.805	7.642	163	7.591
Overige opbrengsten	0	50	-50	354
Gemeentelijke bijdrage	1.890	1.051	839	1.252
Rijksbijdrage	17.781	17.862	-81	19.169
Incidentele baten	480	0	480	0
Resultaat deelnemingen	0	0	0	10
Totaal Baten	27.956	26.605	1.351	28.376
Inkoopwaarde van de omzet	750	735	15	963
Personeelskosten begeleidend personeel	4.295	4.197	98	4.069
Personeelskosten SW & Beschut Werken	21.660	21.237	423	21.307
Afschrijvingskosten	298	298	0	295
Huisvestingskosten	876	791	85	824
Indirecte productiekosten	845	873	-28	849
Beheerskosten	422	423	-1	408
Incidentele lasten	379	50	329	0
Financiële lasten	152	33	119	42
Totaal Lasten	29.678	28.638	1.040	28.757
Resultaat	-1.722	-2.033	311	-381

Toelichting op de begroting

Brutomarge

De brutomarge bestaat uit de bruto omzet verminderd met de inkoopwaarde van de omzet. In onderstaand overzicht wordt dit weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Verschil Bgr '23 - Bgr '22	Jaar rekening 2021
Bruto omzet	7.805	7.642	163	7.591
Inkoopwaarde van de omzet	-750	-735	-15	-963
Totaal	7.054	6.906	148	6.628

De brutomarge is te categoriseren in diverse rubrieken. In onderstaand overzicht wordt de brutomarge per rubriek weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Vershil Bgr '23 - Bgr '22	Jaar rekening 2021
Leer/werk bedrijf excl BOR	1.389	1.260	129	1.448
BOR	2.851	2.688	164	2.898
Detacheringen	2.081	2.154	-73	1.907
Externe markt (trajecten e.d.)	571	550	21	232
Overige	162	255	-93	142
Totaal	7.054	6.906	148	6.628

In de omzet van het leer/werkbedrijf, BOR en detacheringen is rekening gehouden met een krimp van 5% in de SW populatie en een CPB indexering voor de tarieven.

De brutomarge Externe markt stijgt ten opzichte van de begroting van 2022. Stark heeft in de begroting rekening gehouden met te verlenen dienstverlening aan andere gemeenten. De ambitie voor 2023 is om deze omzet te verhogen.

Gemeentelijke omzet

In onderstaand overzicht wordt de post gemeentelijke omzet weergegeven.

(bedragen * € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Vershil Bgr '23 - Bgr '22	Jaar rekening 2021
Hoogeveen	1.313	1.398	-85	1.348
Midden-Drenthe	1.779	1.942	-163	1.856
De Wolden	248	240	8	209
Totaal	3.340	3.580	-240	3.413

De omzet van Stark komt voor een substantieel deel tot stand door opdrachten van de gemeenten.

De omzet van de deelnemende gemeenten zal naar verwachting over 2023 3.340 k€ bedragen, een negatieve afwijking ter hoogte van 240 k€ ten opzichte van de beleidsbegroting 2022. In de gemeentelijke omzet houden we rekening met de krimp in de SW populatie. Daarnaast is de gemeentelijke trajectenomzet sinds 2021 gedaald ten opzichte van eerdere jaren als gevolg van bezuinigingen. De gemeentelijke BOR omzet bestaat uit een voortzetting van de opdrachtwaardes uit 2021, rekening houdend met 5% jaarlijkse krimp en een tariefindexering op basis van CPB.

Door de daling in de gemeentelijke omzet en stijgende kosten, is het nodig om onze omzet derden te vergroten. Met de huidige uitgangspunten in deze begroting zitten we aan de maximale ruimte om quasi-inbesteding voor onze gemeenten bij Stark mogelijk te maken.

Gemeentelijke bijdrage Beschut en vervoer

In onderstaand overzicht wordt de post gemeentelijke bijdrage Beschut en vervoer weergegeven.

(bedragen * € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Verschil Bgr '23 - Bgr '22	Jaar rekening 2021
Beschut Werk	1.580	844	736	924
Collectief Vervoer	261	207	54	270
Loonkostensubsidie BAB	49	-	49	48
Pilot Zinvolle Participatie	-	-	-	10
Totaal	1.890	1.051	839	1.252

De bijdrage Beschut Werk stijgt naar verwachting ten opzichte van de beleidsbegroting 2022. De verwachting is dat we kunnen groeien in het aantal beschutte werkplekken. Daarnaast was de beleidsbegroting 2022 te laag ingeschat. In de bijdrage collectief vervoer is rekening gehouden met 5% krimp en een tariefindexering op basis van CPB index.

We gaan uit van gelijkblijvende aantallen BAB ten opzichte van 2021 waarbij we rekening houden met een stijging in het WML. We houden geen rekening met een omzet in het kader van Zinvolle Participatie aangezien het om een pilot gaat welke in 2022 eindigt. Het wordt pas aan het einde van de pilot bekend of we deze doelgroep structureel mogen bedienen.

Rijksbijdrage

In onderstaand overzicht wordt de post rijksbijdrage weergegeven.

(bedragen * € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Verschil Bgr '23 - Bgr '22	Jaar rekening 21
Bijdrage WSW	17.781	17.862	-81	19.197
Bijdrage buitengemeente	-	-	-	-28
Totaal	17.781	17.862	-81	19.169

De rijksbijdrage van 2023 is bepaald op basis van de septembercirculaire 2021 gecorrigeerd met een ingeschatte loon- en prijscompensatie. Het aandeel van Stark in het macrobudget SW is ingeschat op een gemiddeld percentage over de afgelopen jaren.

Incidentele baten

In onderstaand overzicht worden de incidentele baten weergegeven.

(bedragen * € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Verschil Bgr '23 - Bgr '22	Jaar rekening 21
Onttrekking bestemde reserve	329	-	329	-
Onttrekking algemene reserve	151	-	151	-
Totaal	480	-	480	-

De incidentele baten bestaan uit de onttrekkingen vanuit de reserve. In 2023 onttrekken we 329 k€ uit de bestemde reserve voor het afdekken van de eenmalige kosten voor de nieuwbouw. En we onttrekken 151 k€ uit de algemene reserve voor het prijsverschil door indexatie van de salariskosten begeleidend personeel ten opzichte van de voorgaande begroting (101 k€) en om de gemeentelijke bijdrage te verlagen (50 k€).

Personeelskosten begeleidend personeel

In onderstaand overzicht wordt de post loonkosten begeleiden personeel weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Verschil Bgr '23 - Bgr '22	Jaar rekening 2021
Loonkosten ambtenaren	458	585	-127	487
Personeel van derden	3.685	3.489	196	3.506
Overige secundaire personeelslasten	152	123	29	77
Totaal	4.295	4.197	98	4.069

De stijging in personeelskosten ten opzichte van de voorgaande begroting ontstaat door indexering van de loonkosten. Zoals reeds aangegeven bij de paragraaf Risico's en bijzonderheden, is de professionalisering nog een uitdaging. Voor 2023 nog geen financiële uitdaging. Maar wanneer we ook na 2023 de meerjarenraming willen blijven halen, zal er voor de jaren erna circa 100 k€ per jaar aan inhuur derden en totaal 2,5 fte besparing gerealiseerd moeten worden.

Loonkosten SW en Beschut werken

In onderstaand overzicht wordt de post loonkosten SW en Beschut werken weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Verschil Bgr '23 - Bgr '22	Jaar rekening 2021
Loonkosten SW	18.265	18.554	-289	18.264
Vorming en opleiding	59	61	-2	49
Geneeskundige zorg en arbo	232	155	77	234
Reiskosten	322	334	-12	450
Kosten werkkleding	72	74	-2	53
Secundaire personele lasten	185	191	-6	152
Begeleid Werken	846	1.034	-188	1.041
Beschut Werken	1.679	834	845	1.065
Totaal	21.660	21.237	424	21.307

In de loonkosten SW is rekening gehouden met een jaarlijkse gemiddelde loonstijging van 0,94% per 1 januari en 0,94% per 1 juli van dat jaar. Daarnaast houden we rekening met 5% jaarlijkse krimp in fte. Ook voor het Begeleid Werken houden we rekening met krimp in fte en een jaarlijkse prijsstijging in de loonkostensubsidie als gevolg van een stijging in het WML.

Voor wat betreft het Beschut Werk verwachten we een jaarlijkse groei in het aantal werkplekken en houden we eveneens rekening met een gemiddelde loonstijging van 0,94% per 1 januari en 0,94% per 1 juli van dat jaar.

In alle overige kosten is rekening gehouden met de krimp en een prijsindexering conform de CPB, prijs bruto binnenlands product.

Overige bedrijfskosten

In onderstaand overzicht worden de overige bedrijfskosten weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Verschil Bgr '23 - Bgr '22	Jaar rekening 2021
Afschrijvingskosten	298	298	-	295
Huisvestingskosten	876	791	85	824
Indirecte productiekosten	845	873	-28	849
Beheerskosten	422	423	-1	408
Financiële kosten	152	33	119	42
Totaal	2.594	2.418	176	2.418

De afschrijvingskosten zijn gelijk gehouden aan 2022, omdat alleen in vervanging van middelen wordt geïnvesteerd. De afschrijvingskosten voor wat betreft de nieuwbouw effectueren zich in 2024 en verder. Evenals een dotatie aan de voorziening groot onderhoud. De indirecte productiekosten houden verband met de omzet welke met 5% daalt. Bij de beheerskosten is rekening gehouden met een kostenbesparing van 2%, maar ook een prijsindexering op basis van de CPB, prijs bruto binnenlands product. Daarnaast verwacht Stark dat de energiekosten gaan stijgen. De financiële kosten stijgen als gevolg van de naar verwachting in 2023 aangegane financiering(en) ten behoeve van de nieuwbouw.

Incidentele kosten

In onderstaand overzicht zijn de incidentele kosten weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beheers begroting 2022	Verschil Bgr '23 - Bgr '22	Jaar rekening 2021
Incidentele kosten	379	50	329	-
Totaal	379	50	329	-

In 2023 wordt een budget van 50 k€ aangehouden om incidentele kosten op te kunnen vangen. Daarnaast houden we rekening met eenmalige kosten ter hoogte van 329 k€ voor de nieuwbouw in de vorm van verhuiskosten, kosten voor adviseurs, het projectmanagement, communicatie et cetera.

4.3 Meerjarenbegroting 2022-2025

In onderstaand overzicht wordt de meerjarenbegroting weergegeven.

	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2024	Beleids begroting 2025	Beleids begroting 2026
(bedragen * € 1.000)				
Bruto omzet	7.805	7.727	7.506	7.294
Overige opbrengsten	0	0	0	0
Gemeentelijke bijdrage	1.890	2.103	2.319	2.540
Rijksbijdrage	17.781	17.308	16.805	16.296
Incidentele baten	480	64	154	302
Totaal Baten	27.956	27.203	26.785	26.431
Inkoopwaarde van de omzet	750	726	701	677
Personeelskosten begeleidend personeel	4.295	4.211	4.163	4.245
Personeelskosten SW & Beschut Werken	21.660	21.497	21.333	21.048
Afschrijvingskosten	298	683	683	683
Huisvestingskosten	876	403	408	413
Indirecte productiekosten	845	817	790	763
Beheerskosten	422	421	420	419
Incidentele lasten	379	50	50	50
Financiële lasten	152	145	141	133
Totaal Lasten	29.678	28.953	28.688	28.431
Resultaat	-1.722	-1.750	-1.903	-2.000

Toelichting op de meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting zijn de volgende ontwikkelingen afwijkend van de meerjarenbegroting van voorgaand begrotingsjaar:

- Conform het bestuursbesluit van 18 februari 2022 is er vanaf 2024 rekening gehouden met een dotatie aan een voorziening groot onderhoud ten behoeve van de nieuwbouw;
- In de personeelskosten ondersteuning is rekening gehouden met een loonstijging op basis van de CPB-index, Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers;
- In de bedrijfskosten is rekening gehouden met een prijsstijging op basis van de CPB-index, Prijs bruto binnenlands product;
- Er is in de gemeentelijke bijdrage in de exploitatie rekening gehouden met een in 2021 vorming van een bestemde reserve waaruit kosten uit gedekt kunnen worden. De onttrekking uit de bestemde reserve is opgenomen onder de incidentele baten.

5 Bijlagen

5.1 Meerjarenbegroting na gemeentelijke bijdrage exploitatie

In onderstaand overzicht wordt de meerjarenbegroting uit paragraaf 4.3 weergegeven in een bedrijfsresultaat, exploitatieresultaat, subsidieresultaat en een resultaat na gemeentelijke bijdrage in de exploitatie en eventuele onttrekking uit de algemene bedrijfsreserve:

	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2024	Beleids begroting 2025	Beleids begroting 2026
(bedragen * € 1.000)				
Bruto omzet	7.805	7.727	7.506	7.294
Inkoopwaarde van de omzet	-750	-726	-701	-677
Brutomarge (a)	7.054	7.002	6.805	6.616
Overige opbrengsten	0	0	0	0
Overige opbrengsten (b)	0	0	0	0
Personeelskosten begeleidend personeel	-4.295	-4.211	-4.163	-4.245
Afschrijvingskosten	-298	-683	-683	-683
Huisvestingskosten	-876	-403	-408	-413
Indirecte productiekosten	-845	-817	-790	-763
Beheerskosten	-422	-421	-420	-419
Financiële lasten	-152	-145	-141	-133
Overige bedrijfskosten (c)	-6.889	-6.680	-6.604	-6.655
a+b+c Bedrijfsresultaat (d)	166	321	201	-39
Incidentele lasten (e)	-379	-50	-50	-50
d+e Exploitatieresultaat (f)	-213	271	151	-89
Personeelskosten SW & Beschut Werken	-21.660	-21.497	-21.333	-21.048
Rijksbijdrage	17.781	17.308	16.805	16.296
Gemeentelijke bijdrage Beschut en vervoer	1.890	2.103	2.319	2.540
Subsidieresultaat (g)	-1.989	-2.086	-2.209	-2.213
f+g Resultaat voor bijdrage exploitatie (h)	-2.202	-1.814	-2.057	-2.302
Gemeentelijke bijdrage in exploitatie (i)	1.722	1.750	1.903	2.000
Onttrekking algemene bedrijfsreserve (j)	151	64	154	302
Onttrekking bestemde reserve (k)	329	0	0	0
h+i+j+k Resultaat na bijdrage exploitatie (l)	0	0	0	0

Voor een toelichting op de onttrekking van de reserves verwijzen wij u naar paragraaf 3.2.1.

5.2 Geprognosticeerde balans

In onderstaand overzicht wordt de geprognosticeerde balans weergegeven:

(bedragen * € 1.000)	Per 31-12- 2023	Per 31-12- 2024	Per 31-12- 2025	Per 31-12- 2026
Vaste activa	17.607	16.924	16.241	15.558
Vlottende activa	2.317	2.317	2.317	2.317
Totaal Activa	19.924	19.241	18.558	17.875
Eigen vermogen	1.952	1.888	1.734	1.503
Voorzieningen	0	111	222	333
Langlopende schulden	15.179	14.733	14.361	13.986
Kortlopende schulden	2.793	2.509	2.241	2.053
Totaal Passiva	19.924	19.241	18.558	17.875

In de geprognosticeerde balans zijn wij ervan uitgegaan dat een deel, 1.100 k€, van het resultaat van 2021 wordt gedoteerd aan de reserves. Vanaf 2023 hebben we rekening gehouden met de aanschaf van een nieuw pand welke we financieren middels een hypothecaire lening. Vanaf 2024 doteren we jaarlijks een bedrag aan de voorziening groot onderhoud.

5.3 Gemeentelijke omzet en quasi-inbesteding 2023-2026

Zoals genoemd in de financiële toelichting op de gemeentelijke omzet zitten we in deze begroting aan de maximale ruimte om omzet voor derden uit te kunnen voeren indien onze gemeenten gebruik kunnen blijven maken van quasi-inbesteding bij Stark. In onderstaande tabel wordt weergegeven wat de verhouding is tussen de gemeentelijke "omzet" ten opzichte van de omzet voor derden.

(bedragen * € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2024	Beleids begroting 2025	Beleids begroting 2026
Totaal vanuit gemeente	23.011	22.650	22.263	21.877
Totaal andere omzet	4.464	4.488	4.368	4.252
% van de omzet n/z gem.	19%	20%	20%	19%

5.4 Overzicht gemeentelijke en rijksbijdragen 2023-2026

Algemeen

De opdracht aan Stark is dat de deelnemende gemeenten niet meer dan maximaal 2 m€ aan gemeentelijke bijdragen per jaar betalen. De gemeentelijke bijdrage SW wordt bepaald aan de hand van het aantal Aja werkzaam bij Stark per gemeente. De bonuskorting bestaat uit 6% van de totale omzet die een gemeente besteedt bij Stark. In de bijdrage in onderstaande tabel is de bonuskorting verwerkt.

Bijdragen in exploitatie 2023

In onderstaand overzicht wordt de berekening 2023 van de gemeentelijke bijdrage per gemeente weergegeven.

Rijksbijdrage en gemeentelijke bijdrage	Aja 2023	Gemeente lijke bijdrage	Bonus per gemeente	Correctie bonus per gemeente	Gemeente lijke bijdrage na correctie bonus	Rijksbijdrage
Hoogeveen	406	€ 1.328.353	€ -78.790	€ 154.603	€ 1.404.166	€ 17.780.771
Midden-Drenthe	92	€ 301.225	€ -106.753	€ 35.059	€ 229.530	
De Wolden	28	€ 92.422	€ -14.875	€ 10.757	€ 88.303	
Totaal	526	€ 1.722.000	€ -200.418	€ 200.418	€ 1.722.000	
Overig (buitengemeenten)	62					
Totaal	588					€ 19.502.771

Bijdrage in exploitatie meerjarenraming

In onderstaand overzicht wordt de verdeling van de gemeentelijke bijdrage per jaar weergegeven.

Gemeentelijke bijdrage	2023	2024	2025	2026
Hoogeveen	€ 1.404.166	€ 1.424.994	€ 1.549.902	€ 1.630.335
Midden-Drenthe	€ 229.530	€ 233.409	€ 252.298	€ 259.771
De Wolden	€ 88.303	€ 91.595	€ 100.800	€ 109.894
Totaal	€ 1.722.000	€ 1.749.999	€ 1.903.000	€ 2.000.000

5.5 Verdeling taakvelden

Taakveld 0.4 Overhead

Het onderstaande overzicht laat een weergave zien van het taakveld 0.4 Overhead.

(bedragen * € 1.000)	Beleids begroting 2023	Beleids begroting 2022	Verschil Bgr '23 - Bgr '22	Realisatie 2021
Bruto omzet	352	355	-3	140
Overige opbrengsten	0	50	-50	316
Incidentele baten	0	0	0	0
Resultaat deelneming	0	0	0	10
Totaal Baten	352	405	-53	466
Inkoopwaarde van de omzet	0	0	0	0
Personeelskosten begeleidend personeel	1.963	1.883	80	1.838
Afschrijvingskosten	46	46	0	29
Huisvestingskosten	175	158	17	164
Indirecte productiekosten	0	0	0	36
Beheerskosten	407	408	-1	353
Incidentele lasten	452	50	402	0
Financiële lasten	152	33	119	8
Totaal Lasten	3.195	2.578	617	2.428
Resultaat	-2.843	-2.173	-670	-1.962

Als overheadkosten zijn de kosten opgenomen die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Brutomarge

De brutomarge is een doorbelasting van werkzaamheden van de afdeling Finance aan de deelnemingen.

Personeelskosten begeleiding overhead

De afdeling Middelen, waaronder Directie, Finance, HRM, Kwaliteit, Administratie, Inkoop en Huisvesting. Daarnaast de managers van de diverse leerwerkdelen en de manager van de werkwinkel worden gerekend als overhead.

Afschrijvingskosten

Dit betreft met name de afschrijving van de gebouwen, daarnaast een gedeelte van de inrichting ten behoeve van de afdeling Middelen.

Huisvestingskosten

In totaal is 20% van de huisvesting ten behoeve van de overhead, hierbij is gekeken naar oppervlakte en naar kosten met betrekking tot de kantoren.

Indirecte productiekosten

Alle directe en indirecte productiekosten zijn ten behoeve van het primair proces.

Beheerskosten

Alle beheerskosten komen ten laste van de overhead.